
HUVUDDOKUMENT AVFALLSPLAN

AVFALLSPLAN FÖR KARLSHAMNS, OLOFSTRÖMS OCH SÖLVESBORGS KOMMUNER

- FRÅN AVFALL TILL RESURS

2018-05-16

ANTAGEN I KOMMUNFULLMÄKTIGE 2018-06-18

Förord

Avfallsplanen för Karlshamn, Olofström och Sölvesborg, från avfall till resurs, sätter agendan för hur avfallshanteringen i våra kommuner ska utvecklas och skötas under de kommande sju åren. Genom att förbättra förutsättningarna för till exempel ökad och bättre återvinning, ökad återanvändning och mer medveten konsumtion, kan vi arbeta för ett hållbart samhälle. Vår avfallsplan är det strategiska dokument, som tillsammans med renhållningsföreskrifterna, ska leda oss framåt i arbetet.

Planen innehåller förutsättningarna, mål och fokusområden för att leda avfallshanteringen vidare mot en miljöriktig och kvalitetssäker framtid. Systemen för avfall ska vara trygga, säkra och tillgängliga, samtidigt som de uppmuntrar till återanvändning och återvinning.

Avfallsplanen tar avstamp i EUs avfallshierarki och jämfört med tidigare år ligger nu mer fokus på att förebygga uppkomsten av avfall och att främja återanvändning. Det avfall som ändå uppstår ska tas tillvara på bästa sätt.

Planen innehåller mål och åtgärder för att motverka nedskräpning på land, i vattenytor samt vid strandkanter. Avfallsplanen berör alla som bor och verkar i kommunerna Karlshamn, Olofström och Sölvesborg. Vi kan alla bidra till att kommunernas avfallshantering fungerar på bästa tänkbara sätt i de led där vi själva deltar.

Med satsningar på kommunikation och samverkan skapar vi förutsättningarna för det engagemang och de insatser som krävs för att vi tillsammans ska uppfylla avfallsplanens mål; en hållbar utveckling av samhället där vi kan tillgodose våra behov idag utan att äventyra nästa generations möjligheter att tillgodose sina.

Sammanfattning

Avfallsplanen beskriver hur kommunerna Karlshamn, Olofström och Sölvesborg tillsammans genom det samägda avfallsbolaget Västblekinge Miljö AB (VMAB) ska arbeta med avfallshantering fram till år 2025. Syftet med avfallsplanen är att långsiktigt styra avfallshanteringen i de tre kommunerna mot att bidra till ett hållbart samhälle.

Kommunernas avfallsstrategi är långsiktig och strävar efter att nå högre upp i avfallshierarkin. Avfallsplanen skapar förutsättningar för samarbete inom och mellan kommunerna genom ett gemensamt målarbete och åtgärder. Genom avfallsplanen får ansvariga politiker och tjänstemän en helhetsbild över avfallshanteringen och möjlighet att påverka utvecklingen i en hållbar riktning.

Fyra övergripande mål har tagits fram och dessa visar tillsammans riktningen i vilken kommunerna vill att avfallsarbetet ska gå.

De fyra övergripande målen är:

- Öka kunskapsnivån och skapa engagemang om avfallsfrågor
- Förebygga avfallets uppkomst genom bättre användande av resurser och förflyttning av material högre upp i avfallshierarkin
- Bättre sorterat avfall och återvinningsmaterial
- Minskad nedskräpning

För att uppnå de övergripande målen har delmål och aktiviteter tagits fram.

Den tidigare avfallsplanen, nuläget i kommunerna och miljömål har legat till grund för att ta fram mål i avfallsplanen.

Under giltigheten av den tidigare avfallsplanen (gällande 2009–2016) skedde stora förändringar med avfallshanteringen i kommunerna. Dels infördes fastighetsnära insamling av hushållsavfall, förpackningar och tidningar för villahushåll, och dels byggdes Skandinavien's första biogasanläggning med torrötningsteknik. Tidigare lades mycket vikt vid enbart sortering, men nu har fokus även flyttats till att nå högre upp i avfallshierarkin och förebygga avfallet.

Lärdomen från den tidigare avfallsplanen har varit att lägga stor vikt vid att göra målen SMARTA, d.v.s. specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsatta. På så sätt underlättas uppföljning av målen och det blir tydligare vad som har gjorts och vad som behöver göras.

Nuläget i kommunen visar att de tre kommunerna ligger i nivå med resten av Sveriges kommuner avseende avfallsmängder och sorteringsgrad. En kundnöjdhetsmätning som gjordes 2017 visar att kommuninvånarna generellt är mycket nöjda med avfallshanteringen i kommunerna. Dock går det alltid att bli bättre och fortsatt strävan efter att ligga i framkant behövs för att även fortsättningsvis ha nöjda och engagerade kommuninvånare.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund	1
1.1.1	Organisation	1
1.2	Syfte och strategi	2
1.3	Läsanvisning	3
2	Historik, nuläge och framtida behov	4
3	Avfallsplanens koppling till miljömål	5
3.1	Agenda 2030 - de globala målen för hållbar utveckling	5
3.2	De nationella miljömålen	5
4	Framtidens avfallshantering i Karlshamns, Olofströms och Sölvesborgs kommuner	6
4.1	Övergripande målinriktningar	6
4.2	Öka kunskapsnivån och skapa engagemang om avfallsfrågor	6
4.2.1	Mål 1.1	7
4.3	Förebygga avfallens uppkomst genom bättre användande av resurser och förflyttning av material högre upp i avfallshierarkin	8
4.3.1	Mål 2.1	8
4.3.2	Mål 2.2	9
4.3.3	Mål 2.3.	10
4.4	Bättre sorterat matavfall och återvinningsmaterial	11
4.4.1	Mål 3.1	11
4.4.2	Mål 3.2	12
4.4.3	Mål 3.3	13
4.4.4	Mål 3.4	13
4.4.5	Mål 3.5	14
4.4.6	Mål 3.6	15
4.5	Minska nedskräpning	16
4.5.1	Mål 4.1	16
4.5.2	Mål 4.2	17

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

SÖLVESBORGS
KOMMUN

Bilagor

Bilaga 1 Nulägesbeskrivning

Bilaga 2 Nedlagda deponier

Bilaga 3 Plockanalys

Bilaga 4 Uppföljning av tidigare avfallsplan

Bilaga 5 Översiktsplaner, framtida insamlingsystem och anläggningar

Bilaga 6 Behovsbedömning

Bilaga 7 Miljöbedömning

Bilaga 8 Redogörelse för samråd

Bilaga 9 Sammanställning till Länsstyrelsen

1 Inledning

Enligt 15 kap. 11 § i Miljöbalkens ska varje kommun ha en gällande avfallsplan. Innehållet i planen regleras i Naturvårdsverkets föreskrifter om innehåll i en kommunal avfallsplan, NFS 2017:2. Avfallsplanen utgör tillsammans med kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering renhållningsordning för kommunen.

Enligt 80 § avfallsförordningen (2011:927) ska uppgifterna i en avfallsplan ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov.

1.1 Bakgrund

Karlshamns, Olofströms och Sölvesborgs kommuner har sedan tidigare en avfallsplan som gällde från år 2009–2016, som togs fram genom det gemensamma renhållningsbolaget Västblekinge Miljö AB (VMAB). Då tidsperioden för den tidigare avfallsplanen har passerat, har en ny avfallsplan tagits fram som ska gälla från och med antagandet 2018 till och med 2025.

Avfallsplanen är ett strategiskt dokument som är viktigt ur miljö- och resurshushållningsperspektiv för kommunen. Genom avfallsplanen fastslår kommunfullmäktige i respektive kommun de övergripande och mätbara mål som ska gälla för avfallshanteringen fram till och med år 2025. I planen anges också de aktiviteter som kommunernas olika förvaltningar och bolag ska genomföra för att uppnå målen. Avfallsplanen ska följas upp varje år och i samband med det ska aktiviteterna anpassas så att målen kan uppnås till år 2025.

Under tiden då den tidigare avfallsplanen var aktiv hände det mycket med avfallshanteringen i de tre kommunerna i västra Blekinge. Två av de största förändringarna var att fastighetsnära insamling i form av fyrpackssystem för hushållsavfall, förpackningar och tidningar från villahushåll infördes samt att Skandinavien's första biogasanläggning med torrötningsteknik invigdes i Mörrum. Uppföljning av den tidigare avfallsplanen redovisas i Bilaga 4.

I den nya avfallsplanen kommer mycket fokus att ligga på att ta ett steg högre upp i avfallshierarkin genom bland annat förebyggande av avfall och bättre sortering. Den fortsatta utvecklingen inom avfallsområdet ska löpande följas upp och den kommunala avfallshanteringen ska efter hand anpassas till nya tekniker, metoder och målsättningar. De som bor och verkar i kommunernas ska få återkommande och uppdaterad information om avfallshanteringen, samt ges möjlighet att påverka dess framtida utformning.

1.1.1 Organisation

Arbetet med att ta fram avfallsplanen påbörjades under sommaren 2017 och har sedan varit en fortlöpande process fram till antagandet i kommunfullmäktige 2018-06-18. Kärnan i organisationen kring att ta fram avfallsplanen har bestått av en arbetsgrupp med representanter från alla tre kommuner och från VMAB. Representanterna har varit två miljösamordnare, en miljöingenjör, en byggnadsinspektör, insamlingsansvarig från VMAB

samt en projektledare. Under hösten 2017 och fram till våren 2018 har arbetsgruppen träffats regelbundet för att arbeta fram den nya avfallsplanen. Till sin hjälp har arbetsgruppen haft en styrgrupp som har bestått av VMABs VD samt de tre kommunernas kommunchefer. Arbetsgruppen och styrgruppen presenteras i Tabell 1 och Tabell 2.

Tabell 1. Arbetsgruppen

Arbetsgruppen		
Johan Ekelund	Insamlingsansvarig	VMAB
Eva Johansson	Miljösamordnare	Olofströms kommun
Jesper Paulsson	Byggnadsinspektör	Olofströms kommun
Helen Gårner	Miljösamordnare	Sölvesborgs kommun
Jesper Bergman	Miljöstrateg	Karlshamns kommun
Tove Juhl Andersen	Projektledare	Sweco Environment AB

Tabell 2. Styrgruppen

Styrgruppen		
Susanna Strandberg	Verkställande direktör	VMAB
Daniel Wäppling	Kommundirektör	Karlshamns kommun
Irene Robertsson	Kommunchef	Olofströms kommun
Lars Ericsson	Kommunchef	Sölvesborgs kommun

Emma Hamilton och Anna Älgevik på Sweco Environment har bidragit med stöd och kvalitetsgranskning av arbetet.

Avfallsplanen är ett strategiskt styrdokument för hela kommunen, inte bara för VMAB, och därför har stor vikt lagts på att förankra planen i så stora delar av kommunerna som möjligt. Därför hölls en heldags workshop under hösten 2017, där politiker och tjänstemän från de tre kommunerna bjöds in för att tycka till och ta del av arbetet med målen och aktiviteterna i den nya avfallsplanen.

1.2 Syfte och strategi

Syftet med avfallsplanen är att långsiktigt styra avfallshanteringen i de tre kommunerna mot att bidra till ett hållbart samhälle.

Kommunernas avfallsstrategi är långsiktig och strävar efter att nå högre upp i avfallshierarkin. Avfallsplanen skapar förutsättningar för samarbete inom och mellan kommunerna genom ett gemensamt målarbete och åtgärder. Genom avfallsplanen får ansvariga politiker och tjänstemän en helhetsbild över avfallshanteringen och möjlighet att påverka utvecklingen i en hållbar riktning.

1.3 Läsanvisning

Avfallsplanen består av ett huvuddokument med tillhörande bilagor. Huvuddokumentet har fokus på mål och aktiviteter, och ger en bild över riktningen kommunerna kommer att ha de kommande åren med avfallsarbetet.

Bilagorna går in på detaljer och ger tillsammans en bild av nuläget i kommunerna samt beskriver hur arbetet med framtagandet av avfallsplanen har gått till.

I kapitel 3 nedan visas vilka aktiviteter som planeras att utföras för att uppnå målen. För varje aktivitet finns det ett år för utförande, styrmedel, resurser och ansvarig part som beskrivs i Tabell 3 nedan.

Tabell 3. Beskrivning av faktorerna år, styrmedel och attitydpåverkan, resurser och ansvarig för aktiviteterna.

Faktorer	Beskrivning
År	Beskriver tidpunkter när aktiviteten ska genomföras (kan vara flera år)
Styrmedel och attitydpåverkan	Beskriver de styrmedel med vilka aktiviteten ska genomföras Exempel på styrmedel och attitydpåverkan: <ul style="list-style-type: none">• Administrationsåtgärder• Information• avfallsföreskrifter• utformning (miljöstyrning) av avfallstaxa• tillsyn• fysisk planering• upphandling
Resurser	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag eller utökat uppdrag behövs.
Ansvarig	Beskriver vem/vilka som har huvudsakligt ansvar för genomförande av aktiviteten. Flera enheter och personer kan vara involverade.

2 Historik, nuläge och framtida behov

En avfallsplan ska innehålla uppgifter om tidigare avfallshantering, nuvarande avfallsmängder och framtida behov.

Nulägesbeskrivning om kommunerna finns i Bilaga 1. Här finns uppgifter om det avfall som samlas in i kommunerna idag, samt anläggningar som anses vara viktiga för kommunernas avfallshantering.

Uppgifter om nedlagda deponier, som tidigare använts för avfallsbehandling, finns i Bilaga 2.

Resultatet från plockanalysen som gjordes i de tre kommunerna år 2017 presenteras sammanfattat i Bilaga 3.

Aktuell lagstiftning säger att en kommunal avfallsplan ska ses över och uppdateras minst vart fjärde år. Kommunernas tidigare avfallsplan slutade gälla år 2016. En uppföljning av kommunernas föregående plan finns i Bilaga 4.

I Bilaga 5 presenteras avfallsplanen koppling till kommunernas översiktsplaner samt behov av nya insamlingssystem, nedläggning eller förändring av befintliga system och anläggningar.

Redogörelse för samråd presenteras i Bilaga 8 och sammanställning till Länsstyrelsen presenteras i Bilaga 9.

3 Avfallsplanens koppling till miljömål

3.1 Agenda 2030 - de globala målen för hållbar utveckling

Agenda 2030 är framtaget av FN:s utvecklingsprogram UNDP, ett nätverk för global utveckling och är en handlingsplan innehållande 17 globala hållbarhetsmål. Målen innefattar både social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Målen är högt satta och berör många aspekter av hur världen ska bli en bättre plats. I de miljömässiga hållbarhetsmålen ingår avfallshantering som en del i strävan mot global hållbarhet.

I mål 11 – Hållbar stadsutveckling, byggande och planering för alla grupper i samhället.

I mål 12 – Främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster. Till år 2030 ska mängden avfall avsevärt minska genom åtgärder för en ökning av förebyggandet av avfall samt ökning av återanvändning och återvinning.

3.2 De nationella miljömålen

De miljömål som berör avfallshantering är främst begränsad klimatpåverkan, giftfri miljö och god bebyggd miljö. Genom täckning av deponier kan utsläpp av den starka växthusgasen metan minska vilket bidrar till det nationella miljömålet Begränsad klimatpåverkan. En övergång från fossila till förnybara drivmedel t.ex. biogas från matavfall i kollektivtrafiken är en åtgärd med positiv påverkan på klimatet. Genom minskning av nedskräpning på land, i hav och sjöar samt vid täckning av deponier minskas föroreningsspridningen till närmiljön. Detta bidrar bl.a. till att uppfylla miljömålet Giftfri miljö. En god insamling och hantering av farligt avfall bidrar också till att uppfylla detta mål genom att problematiska ämnen inte sprids i samhället.

Inom miljömålet God bebyggd miljö preciseras bland annat infrastruktur och hållbar avfallshantering. Infrastruktur för avfallshantering ska vara integrerad i stadsplaneringen och vara anpassad till människans behov. En effektiv avfallshantering ska eftersträvas, där avfallets uppkomst förebyggs samt att den negativa miljöpåverkan från avfall ska minimeras.

4 Framtidens avfallshantering i Karlshamns, Olofströms och Sölvesborgs kommuner

4.1 Övergripande målinriktningar

Som utgångspunkt för målsättningsarbetet i avfallsplanen togs fyra övergripande mål fram som sedan har legat till grund för att ta fram mätbara mål och aktiviteter. Som underlag till att ta fram de övergripande målen och de mätbara målen gjordes en analys av hur nuläget i kommunerna ser ut och var det finns förbättringspotential. Utöver nuläget diskuterades även kopplingen till lokala, nationella och globala miljömål samt till den nationella avfallsplanen. Nuläget beskrivs närmare i Bilaga 1.

De fyra övergripande målen är:

- Öka kunskapsnivån och skapa engagemang om avfallsfrågor
- Förebygga avfallets uppkomst genom bättre användande av resurser och förflyttning av material högre upp i avfallshierarkin
- Bättre sorterat avfall och återvinningsmaterial
- Minskad nedskräpning

Nedan beskrivs varje övergripande mål mer ingående samt vilka mätbara mål och aktiviteter som ska utföras.

4.2 Öka kunskapsnivån och skapa engagemang om avfallsfrågor

En förutsättning för ett fungerande avfallssystem och för att målen i den här avfallsplanen ska uppnås, är att kommuninvånarna har den kunskap som behövs och även känner ett engagemang för att använda den kunskap de har.

Kunskap och engagemang är svårt att mäta, men båda faktorerna utgör grunden för att arbeta uppåt i avfallshierarkin i kommunerna. Det är viktigt att information om avfall sprids till alla målgrupper i kommunerna. Då antalet kommuninvånare som inte har svenska som första språk ökar, bör informationen även göras tillgänglig på fler språk eller med hjälp av symboler.

4.2.1 Mål 1.1

Senast år 2025 ska minst 90 % av kommuninvånarna vara nöjda eller mycket nöjda med informationen som ges angående avfallshantering i kommunerna.

Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå mål 1.1	
Aktivitet 1.1.1:	Ta fram tydlig och pedagogisk information med instruktioner om sortering som ska finnas på alla platser där hushållsavfall samlas in.
Aktivitet 1.1.2:	Ta fram internationellt gångbara sorterings-symboler som kan användas vid information och vid avfallsanläggningar. Med avfallsanläggningar menas alla platser där hushållsavfall samlas in, från ÅVC till fyrfackskärl och insamling i flerfamiljsbostäder.
Aktivitet 1.1.3:	Arbetsgrupp ska sättas ihop för att planera deltagande på lokala event för att informera och prata avfall med kommuninvånarna.
Aktivitet 1.1.4:	Broschyrer ska tas fram för att vara del av välkomstpaketet till nyinflyttade, med information om hur avfallshanteringen fungerar i kommunerna.
Aktivitet 1.1.5:	Samarbete ska inledas med andra innovativa verksamheter och föreningar för att få hjälp med att ta fram kreativa verktyg för att informera om avfall i kommunernas skolor.
Aktivitet 1.1.6:	Ta fram information som kan användas på sociala medier för att på så sätt nå ut till en större målgrupp.

Aktivitet	År	Styrmedel och attitydpåverkan	Resurser	Ansvar för genomförande
1.1.1	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB
1.1.2	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB
1.1.3	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB
1.1.4	2019	Information	Kräver utökat uppdrag	Kommunikationsfunktionen i respektive kommun i samverkan med VMAB
1.1.5	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB och utbildningsverksamheten i respektive kommun
1.1.6	Löpande	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	Kommunikationsfunktionen i respektive kommun i samverkan med VMAB

Uppföljning av mål 1.1

Uppföljning av mål 1.1: Vid två tillfällen under avfallsplanens giltighet ska kundundersökning genomföras för att följa upp hur nöjda kommuninvånarna är med bl.a. informationen om avfallshanteringen.

Jämförelsetal: I kundundersökningen från år 2017 var 74 % av hushållen nöjda/mycket nöjda med informationen som gavs angående avfallshanteringen i kommunerna.

Ansvar: VMAB

4.3 Förebygga avfallets uppkomst genom bättre användande av resurser och förflyttning av material högre upp i avfallshierarkin

Generellt är det mer resurseffektivt att förebygga avfall än att återvinna eller förbränna det. Miljöbesparingen blir större om en produkt aldrig produceras än om den produceras, används och sedan återvinns.

Kommunernas möjlighet till att förebygga uppkomsten av avfall kan vid första anblick verka begränsad, men genom att föregå med gott exempel och börja i den egna verksamheten finns det goda möjligheter till att arbeta förebyggande. Dessutom finns det möjlighet att påverka konsumtionsvanor genom information och att kommunen tillhandahåller platser för återanvändning m.m.

4.3.1 Mål 2.1

Matsvinnet inom kommunernas verksamheter ska minska till år 2025 i jämförelse med år 2018.

Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå mål 2.1

Aktivitet 2.1.1: Genom samverkan mellan skolor och måltidsverksamhet ta fram checklistor och förslag på hur skolorna kan arbeta med att minska matsvinnet.

Aktivitet 2.1.2: Genom samverkan mellan äldreomsorgen och måltidsverksamhet ta fram checklistor och förslag på hur äldreården kan arbeta med att minska matsvinnet.

Aktivitet	År	Styrmedel och attitydpåverkan	Resurser	Ansvar för genomförande
2.1.1	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag	Måltidsverksamheten i samverkan med

			jämfört med idag	miljösamordnare/miljöstrateg i respektive kommun
2.1.2	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	Måltidsverksamheten i samverkan med miljösamordnare/miljöstrateg på respektive kommun.

Uppföljning av mål 2.1

Uppföljning: Mätningar av tallriks-, serverings- och matsvinn i kommunala kök.

Jämförelsetal: Första mätningarna görs 2019 och siffrorna som tas fram då, i kg/elev eller kg/brukare, kommer sedan att användas som nyckeltal.

Ansvar: Måltidsverksamheten i respektive kommun

4.3.2 Mål 2.2

Senast år 2025 ska minst 80 % av matavfallet från hushåll, restauranger och storkök sorteras rätt så att det kan tas omhand för att växtnäringen och energin ska kunna tas tillvara.

Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå mål 2.2	
Aktivitet 2.2.1:	Ta fram samt sprida information för att utbilda anställda och allmänhet om biogas samt informera om kommunernas och VMAB:s arbete med biogas idag.
Aktivitet 2.2.2:	Öppet hus på VMAB där besökarna får se anläggningen och får information om hur biogasen framställs.
Aktivitet 2.2.3:	Ha en matavfallskampanj då extra mycket information handlar om matavfall och nyttan med om detta slängs i rätt påse genom affischer, temadagar i skolan etc.
Aktivitet 2.2.4:	Hålla utbildning om matsvinn på olika arbetsplatser inom de kommunala verksamheterna.

Aktivitet	År	Styrmedel och attitydpåverkan	Resurser	Ansvar för genomförande
-----------	----	-------------------------------	----------	-------------------------

2.2.1	2019	Information	Kräver utökat uppdrag	VMAB
2.2.2	Årligen	Information	Kräver utökat uppdrag	VMAB
2.2.3	2019	Information	Kräver utökat uppdrag	Utbildningsverksamheten i samverkan med VMAB.
2.2.4	Löpande	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	Miljösamordnare/miljöstrateg på respektive kommun.

Uppföljning av mål 2.2

Uppföljning: Sammanställa hur mycket matavfall som samlas in, hur mycket restavfall som samlas in samt genom plockanalys där andelen matavfall i restavfallet undersöks.

Jämförelsetal: År 2016 samlades 67 % av allt uppkommit matavfall in. (65 kg/ invånare samlades in, i snitt uppstod 97,3 kg/inv.)

Ansvar: VMAB

4.3.3 Mål 2.3.

Den totala mängden insamlat restavfall från hushåll och verksamheter i kommunerna ska minska med 20 % jämfört med år 2017.

Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå mål 2.3

Aktivitet 2.3.1: Informationskampanj med fokus på att ta fram fakta och visa på miljönyttan med källsortering.

Samtliga aktiviteter under mål 1.1. har även som syfte att uppnå mål 2.3.

Aktivitet	År	Styrmedel och attitydpåverkan	Resurser	Ansvar för genomförande
-----------	----	-------------------------------	----------	-------------------------

2.3.1	Löpande	Information	Kräver utökat uppdrag	VMAB
-------	---------	-------------	-----------------------	------

Uppföljning av mål 2.3

Uppföljning: Sammanställa hur mycket restavfall som samlas in.

Jämförelsetal: År 2016 var mängden insamlat restavfall 139 kg/invånare.

Ansvar: VMAB

4.4 Bättre sorterat matavfall och återvinningsmaterial

Vart tredje år utförs plockanalyser (Se bilaga 3 för sammanfattning av den som gjordes 2017) av restavfallet från hushållen. Plockanalyserna visar att restavfallet fortfarande består av väsentliga mängder matavfall, tidningar och förpackningar. Detta innebär att en stor del av det avfall som skulle ha kunnat vara en resurs högre upp i avfallshierarkin, istället förbränns för energiåtervinning. Om hushållens sortering förbättras, kan en bättre resurshushållning ske.

Idag samlas inte textilier in för återanvändning i kommunal regi och riskerar därför att hamna i restavfallet. Om förutsättningar ges för att sortera ut textil kan även detta bli ett område där kommunerna når högre upp i avfallshierarkin.

Idag samlas inte heller matfett eller frytrollor in i kommunal regi. Förutom att fett utgör ett problem när det hamnar i avloppen, är det också en resurs som skulle kunna omhändertas för återvinning.

4.4.1 Mål 3.1

Mängden textil i restavfallet ska minska med 25 % från år 2017 till år 2025.

Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå mål 3.1
Aktivitet 3.1.1: System ska införas för att möjliggöra insamling av textil till återvinning.
Aktivitet 3.1.2: När textilinsamling är möjlig ska information om denna spridas så att kommuninvånarna blir medvetna om den nya möjligheten.
Aktivitet 3.1.3: Uppmana kommunernas second-hand butiker att anordna en modevisning med second hand kläder samt textilier och kläder av återvunnet material.

Aktivitet	År	Styrmedel och attitydpåverkan	Resurser	Ansvar för genomförande
3.1.1	2019	Administrations-åtgärd	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB
3.1.2	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB och kommunikationsfunktionen på respektive kommun
3.1.3	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	Miljösamordnare/miljöstrateg på respektive kommun.

Uppföljning av mål 3.1

Uppföljning av mål 3.1: Vid två tillfällen under avfallsplanens giltighet ska plockanalyser genomföras av hushållens restavfall för att kunna följa upp om fraktionen restavfall har blivit renare.

Jämförelsetal: Enligt plockanalysen är andelen textil i restavfallet i genomsnitt 4,3 % vilket motsvarar 0,17 kg/hushåll och vecka.

Ansvar: VMAB

4.4.2 Mål 3.2

Senast år 2025 ska mängden tidningar och förpackningar i restavfallet minska med 20 %.

Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå mål 3.2

Aktivitet 3.2.1: Informationskampanj med fokus på att ta fram fakta och visa miljönyttan med källsortering.

Aktivitet 3.2.2: Kampanj med tips och idéer på bra källsortering och förvaringslösningar i hemmet.

Aktivitet	År	Styrmedel och attitydpåverkan	Resurser	Ansvar för genomförande
3.2.1	Löpande	Information	Kräver utökat uppdrag	VMAB
3.2.2	2019	Information	Kräver utökat uppdrag	VMAB

Uppföljning av mål 3.2

Uppföljning: Vid två tillfällen under avfallsplanens giltighet ska plockanalyser genomföras av hushållens restavfall för att kunna följa upp om fraktionen restavfall har blivit renare.

Jämförelsetal: Enligt plockanalysen är andelen tidningar och förpackningar i restavfallet i genomsnitt i de tre kommunerna 1,35 kg/hushåll och vecka.

Ansvar: VMAB

4.4.3 Mål 3.3

Senast år 2025 ska mängden matavfall i restavfallet minska med 20 %.

Aktiviteter

Samtliga aktiviteter under mål 2.2. (se avsnitt 4.3.2) har även som syfte att uppnå mål 3.3.

Uppföljning av mål 3.3

Uppföljning: Vid två tillfällen under avfallsplanens giltighet ska plockanalyser genomföras av hushållens restavfall för att kunna följa upp om fraktionen restavfall har blivit renare.

Jämförelsetal: Enligt plockanalysen 2017 är andelen matavfall i restavfallet i genomsnitt i de tre kommunerna 1,1 kg/hushåll och vecka.

Ansvar: VMAB

4.4.4 Mål 3.4

Senast år 2025 ska mängden farligt avfall, inklusive elektronikavfall, i hushållens kärl ha minskat med 75 %.

Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå mål 3.4

Aktivitet 3.4.1: Utreda möjligheten att utöka abonnemanget med en box där villahushållen kan slänga sitt farliga avfall inklusive elektronikavfall och batterier.

Aktivitet 3.4.2: Erbjudna möjlighet att utöka abonnemanget så att hushåll i flerfamiljsbostäder kan slänga sitt farliga avfall inklusive elektronikavfall och batterier.

Aktivitet 3.4.3: Informationskampanjer i tidningen *Miljönytt* samt på olika offentliga platser i kommunerna om varför det är viktigt att vi hanterar farligt avfall på rätt sätt.

Aktivitet	År	Styrmedel och attitydpåverkan	Resurser	Ansvar för genomförande
3.4.1	2019	Information	Kräver utökat uppdrag	VMAB
3.4.2	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB
3.4.3	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB

Uppföljning av mål 3.4

Uppföljning: Vid två tillfällen under avfallsplanens giltighet ska plockanalyser genomföras av hushållens restavfall för att kunna följa upp om fraktionen restavfall har blivit renare.

Jämförelsetal: Enligt plockanalys 2017 är andelen farligt avfall, inklusive elektronikavfall och batterier, i hushållens kärl 0,03 kg/hushåll och vecka vilket ger en års-vikt på ca 1,4 kg per hushåll.

Ansvar: VMAB

4.4.5 Mål 3.5

Matfett som kommunerna samlar in från hushållen ska öka från år 2018 till år 2025.

Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå mål 3.5
Aktivitet 3.5.1: Informationskampanjer om att matfett är en resurs som ska/kan tas tillvara.
Aktivitet 3.5.2: Utreda hur matfett lättast kan samlas in från hushållen.
Aktivitet 3.5.3: Beroende på hur aktivitet 3.5.2 faller ut, införa insamling av matfett från hushållen.

Aktivitet	År	Styrmedel och attitydpåverkan	Resurser	Ansvar för genomförande
3.5.1	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB
3.5.2	2019	Utredning	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB
3.5.3	2019	Upphandling	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB

Uppföljning av mål 3.5

Uppföljning: Årlig sammanställning av insamlad fettmängd, kg/hushåll och år.
Jämförelsetal: Mängd matfett som gått till återvinning, mätetal insamlat fett per år.
Ansvar: VMAB

4.4.6 Mål 3.6

Senast 2025 ska minst 95 % av kommuninvånarna vara nöjda eller mycket nöjda med avfallshanteringen i kommunerna.

Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå mål 3.6
Aktivitet 3.6.1: Kommunernas avfallshantering ska synliggöras på lokala evenemang
Aktivitet 3.6.2: Införa "påminnelse-sms" om när avfallshämtningen kommer att utföras

Aktivitet	År	Styrmedel och attitydpåverkan	Resurser	Ansvar för genomförande
3.6.1	Årligen	Information	Kräver utökat uppdrag	VMAB
3.6.2	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	VMAB

Uppföljning av mål 3.6

Uppföljning: Vid två tillfällen under avfallsplanens giltighet ska kundundersökning genomföras för att följa upp hur nöjda kommuninvånarna är med bl.a. avfallshanteringen i kommunerna.

Jämförelsetal: I kundundersökningen från år 2017 var 89 % av hushållen nöjda/mycket nöjda med informationen som gavs angående avfallshanteringen i kommunerna.

Ansvar: VMAB

4.5 Minska nedskräpning

En minskad nedskräpning bidrar dels till att närmiljöer uppfattas som trevligare, men även till att spridning av gifter i naturen minskar. Nedskräpning behöver inte bara handla om synliga platser som exempelvis torg och vägar, utan kan även handla om hav och sjöar där skräpet oftast inte syns lika tydligt.

Idag mäts inte nedskräpning på något sätt i kommunerna och det har därför inte varit möjligt att sätta mätbara mål för detta. Istället har aktiviteter utformats, som har med minskad nedskräpning att göra, för att vid en framtida uppföljning av avfallsplanen eventuellt kunna sätta mätbara mål. Dessa aktiviteter handlar framförallt om att påbörja ett arbete med att öka kunskapsnivån och identifiera områden där nedskräpningen är ett problem, både på land och i hav.

4.5.1 Mål 4.1

Upplevd nedskräpning ska minska år 2025 jämfört med år 2018.

Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå mål 4.1

Aktivitet 4.1.1: Erbjud god tillgång på platser att slänga sitt avfall samt öka sorteringsmöjligheten för avfall i offentliga miljöer.

Aktivitet 4.1.2: Verksamheter i alla tre kommunerna ska uppmanas till att medverka i kampanjer mot nedskräpning.

Aktivitet 4.1.3: Aktiviteter för förebyggande av nedskräpning i skolorna.

Aktivitet	År	Styrmedel och attitydpåverkan	Resurser	Ansvar för genomförande
4.1.1	2019	Fysisk planering	Kräver utökat uppdrag	Samhällsutvecklingsavdelning/ samhällsbyggnadsförvaltning på respektive kommun
4.1.2	Årligen	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	Miljösamordnare/miljöstrateg på respektive kommun.
4.1.3	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	Utbildningsförvaltning i respektive kommun

Uppföljning av mål 4.1

Uppföljning görs endast av aktiviteterna, inte av målet.

4.5.2 Mål 4.2

Mindre skräp och mikroplaster till hav och sjöar.

Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå mål 4.2
Aktivitet 4.2.1: Informationskampanjer om vad som får och inte får slängas i avloppen med fokus på varför det är så.
Aktivitet 4.2.2: Inventering av behov av utökade antal avfallsinsamlingsplatser och sorteringsmöjligheter på stränder och havsnära eller sjönära miljöer.
Aktivitet 4.2.3: Uppföljning på aktivitet 4.2.2; placera ut lämpliga avfalls- och sorteringsbehållare för stränderna i kommunerna.
Aktivitet 4.2.4: Aktivitet på kommunens skolor om skräp i haven

Aktivitet	År	Styrmedel och attitydpåverkan	Resurser	Ansvar för genomförande
4.2.1	2019	Information	Kräver utökat uppdrag	Kommunernas VA-enhet/VA-bolag
4.2.2	2019	Information	Ryms inom befintligt uppdrag jämfört med idag	Samhällsbyggnadsförvaltning/ Samhällsutvecklingsavdelning
4.2.3	2019	Information	Kräver utökat uppdrag	Samhällsbyggnadsförvaltning/ samhällsutvecklingsavdelning
4.2.4	2019	Information	Kräver utökat uppdrag	Miljösamordnare/miljöstrateg på respektive kommun.

Uppföljning av mål 4.2

Uppföljning: Uppföljning görs endast av aktiviteterna, inte av målet.